

BISERIC'A și SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiul abonamentului:

Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl. — cr.
Pentru Romani'a si strainetate pe anu . . . 7 " —
" " " " " 1/2 " . . . 3 " 50 "

Pretiul insertiunilor:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contineu
cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.

Corespondintele se se adreseze Redactiune
dela „BISERIC'A și SCOL'A“ in Aradu, la
institutulu pedagogicu-teologicu, éra banii la
secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu
din Aradu.

Biseric'a in timpu de resbelu.

O barbaria, pe care nici crestinismulu nici civilizatuna omenesca nu-o au potutu sterge inca, este resbelulu dintre popore, versarile de sange intre frati. Acestu sistem de barbaria, se vede, e scrisu in cartea destinului, in planurile provedintiei, ca elu se se perpetue in omenime, in scopulu de-a impedece progresulu coruptiunei. Lumea morală, precum si lumea fizica se insanatosíza prin miscare; revolutiunile, prin care se manifesta acésta miscare se nascu din nemesurarea coruptiunei, precum vijaliele se nascu din nemesurarea caldurei. Astfelu ecuilibriulu se restabilese in societate prin aceleasi midilóce ca si in aerulu atmosfericu.

Cuceritorii armati mergu pe o cale contrarie celei a cuceritorilor intelectuali, pentruca crud'a agerime barbara se mai otielésea si se destepte caracterulu molesitu alu popórelor! Acést'a este mesur'a cea mai estrema, inse numai prin potopulu universalu se poate curmá progreselle coruptiunei si reinoí fati'a pamantului!

Biseric'a, mam'a nostra doiósa, sciindu căte desastre aducu resbelele asupra omenimei, căte fiintie nevinovate cadu victim'a furiei barbare, la servitiulu seu divinu, ea se roga pururia pentru „pacea a tota lumea.“ Dar candu pacea nu se mai poate sustine intre omeni, si resboiu trece de-o necesitate, atunci si ea concurge in ajutoriulu celor ce se lupta, cu rugatiunile sale. Ea atunci se róga pentru imperatu, pentru tota curtea si ostasii lui; se róga pentruca Ddieu se-i „ajute si se-i supuie sub picioarele lui pre totu vrajmasiulu si improtivniculu.“ Se nu eugetam inşa că biseric'a dispune se ne rugamu lui Ddieu, pentruca domnitorii se sugrume revoltele cele juste, pe care le-au provocatu, poate tirani'a si despotismulu loru. O nu, biseric'a nu poate se aduca lui Ddieu rugatiuni in favórea tiraniei si a despotismului, si, deandu biseric'a orientala a cadiutu sub jugulu mahomedanismului, ectenile referitorie la persón'a domnitorului s'au scosu cu deseversire din liturgierele grecesci, biseric'a nu poate, nu-i este permisu se faca

rugatiuni pentru Sultanulu, care tinde la apesarea ei!

Ca probe despre rolulu si ingrigirea cea mare a bisericei de fiii sei, in timpu de resbelu, ni servescu faptele, ce se seversiescu de presinte in biseric'a ortodoxa a Romaniei. In adeveru candu fiii patriei se lupta pentru libertatea crestina cu asupriorii crestinismului, cu paganii, biseric'a este cea antaiu chiamata a dă luptacilor sei elementulu nutritoriu, curagiulu si credinti'a pentru victoria! Archipastorii bisericei autocefale romane, lauda zelului loru pastoralu, au si grabitu fiacarele a-si face detoriele impuse de biserică in timpuri grele, ca ceste ce apasa patri'a loru, scump'a Romania. Éta literele pastorale ale Inaltu Preasantitului Calinie, metropolitu primate, adresate filoru sei spirituali in aceste dile grele:

Prea iubitilor nostri fii in Domnulu!

,Mercuri, 31 a le lunei cu rente, la orele 10 a.m. regulandu-se transportarea santelor móste a le S. Prea cuviosului Dimitrie, de la biseric'a sañtei metropoli, la biseric'a adormirei maicei Domnului, pronumita Sarindarii, unde sér'a este a se face si priveghiare la orele 8, pentru ca induratulu Ddieu se ajute prea iubitului nostru Domnitoriu Carolu I. si armatelor crestine, care peste hotare lupta pentru tiéra si biserică, indreptamu vocea nostra archipastoralala catra voi, iubitilor nostri fii, si ve indemnamu ca pe unii ce a-ti mostenit simtiemintele religiose ale strabunilor, cari in impregurari grele pentru tiéra cereau mil'a si ajutoriulu lui Ddieu, ca diu'a de Mercuri se-o serbatu cu strictetia duminecală si se o petreceti in postire, éra sér'a se asistati la rug'a, ce are a se seversi in biseric'a mai susu mentionata.“

Ca expresiune de inalte cugetari si simtieminte crestinesci, lasamu se urmedie mai la vale si pastoral'a Inaltu Preasantitului Iosifu, metropolitulu Moldovei si Sucevei.

In acésta pastoralala, Inaltu Preasantitulu archipastorius dispune ca in 8 sept. se se tienă rugatiuni in tota bisericile pentru cei ce se luptă pentru tiéra si credintia, si pentru cei cadiuti pe campulu de resboiu

IOSIFU

cu mil'a lui Dumnedieu Archiepiscopu si Metropolitul Moldovei si Sucevei si Ecsarch Plaiurilor.

Tuturor bine creditiosilor crestini iubitii Nostrui in Christosu fi sufletesci daru, mila si pace de la Dumnedieu si Tatalu Domnului nostru Iisusu Christosu si dragostea cea intru Duhulu santu se insufletiesca si se povatiuiesca pre toti spre totu lucrulu bunu.

Iubitilor!

Biserica, numita nostra comuna, se roga ne'ncetatu lui Dumnedieu pentru pacea a tota lumea, pentru buna starea a sfintelor lui Dumnedieu biserici si pentru unirea tutuloru, pentru binele si prosperitatea Tierei in care traimu in genere si a fieste caruia cetatianu in parte. Se roga dicu, diu'a si noptea, ser'a si dimineti'a, ca se padiasca bunulu Dumnedieu totie tierile, cetatile si satele, de ciuma de fome, de cutremuru, de potopu, de focu, de sabie, de venirea asupra a altoru nemuri si de resboiu celu dintre noi, care si acest'a este una din calamitatile ce bantue societatile omenesci; dar mai alesu acum cand fiii Romaniei, fratii si copii nostri, lupta cu armele pe campulu de resboiu, impreuna cu ostirile crestinesci a le puternicului Imperatru alu Russiei Ortodoxe, Biserica cu deosebire face neincetatu rugaciuni catra Dumnedieu pentru ajutorulu armatei nostre Romane si a tota armata crestina in contra inamicului comunu si alu patriei nostre. Aceste rugaciuni s'au ordinat de catra Noi la totu clerulu Eparchiei Nostre a se face in tota bisericele si se urmedia la tota serviciile bisericesci in tota dilele inca din lun'a Maiu trecutu de candu cu inceperea resbelului: Toti bine creditiosii crestini pe langa rugaciunile ce fiecare in parte inalta cu sufletul seu catra Dumnedieu pentru intarirea si biruinti'a armatelor crestine nu au de catu se vie la biserica ca se-si unesca rugaciunile loru cu ale bisericiei.

Iubitilor!

Biserica la tota serviciile divine striga filoru sei bine credinciosi: „Se iubimu unii pre altii, ca intr'unu gandu se marturismu“, dupa invietetur'a Mantuitoriu pentru spiritulu eu care suntem datori se ne rugam care dice: „cand statu de ve rugati iertati ori-ce aveti asupra cuiva, ca si Tatalu vostru celu din ceriuri se ierte voie gresialile vostre“, pe care cuvinte le a pusu chiar in rugaciunea ce ne a invietiatu cum se cuvine se ne rugam: „Si ne ierita noua gresialele nostre precum si noi iertam gresitiloru nostri“ si cele latte. Er marele apostolu Pavelu invietiatorulu neamuriloru in Epistol'a catra Corinteni resumandu qualitatile virtuiloru morale care trebue se caracterisa pe adeveratulu crestinu si se-lu inspire in tota faptele vietiei, dupa ce enumera multe, dice: „er acum ne remane, crediti'a, nadejdea si dragostea, aceste trei, er mai mare de catu acestea este dragostea.

Iubitilor! Totdeuna, dar mai ales acum in imprejururile de fatia, avemu trebuintia si suntemu datori, ca lapelndu discordiile dintre noi, care sunt forte vatamatore tutuloru intereselor mari si mici, materiale si morale, generale si particulare, se unimu sufletele si cugetele nostre, ca unu singuru omu, prin iubire unulu catra altulu si creditia catra Dumnedieu, a totu Putintele rugandulu ca se proteja Romania si armatele crestine cu scutulu Seu celu nebiruitu; caci se nu uitamu ca Iubirea, Crediti'a si Speranti'a in Dumnedieu, sunt cele trei mari principii care sunt bas'a santei nostre religiuni crestine si isvorulu tutuloru virtuitoru prin care se seversiescu minuni. In numele dar, a acestoru sfinte si inalte principii, se inaltiamu rugaciuni lui Dumnedieu atatu pentru cei vii carii lupta cu barbatie pentru onorea si drepturele Patriei, catu si pentru cei ce vitejaste au cadiuta pe campulu de resboiu facendumu si datori'a. O solemla rugaciune, cu serviciulu divinu pentru

ostenii ambelor armate Ruse si Romane cadiuti pe campulu de onore in luptele de pana acum, se va face in tota bisericele in optu Septembrie curentu. Indemnamu si Archipasteresce povatiuimus pe toti bine creditiosii Romani fii ai Nostru sufletesci, ca acea di, pe langa serbatorea bisericesca, care este Nascerea Maicei Domnului, se fie de toti sarbata cu celu mai profundu simtiementu de religiositate, mergandu la biserica spre a asculta serviciulu divinu si a inaltia cu totii impreuna rugaciunile catra Dumnedieu, pentru odihn'a sufletelor si etern'a pomenire a acelor bravi ce-si au sacrificatu vieti'a loru, pentru vieti'a, onorea si prosperitatea Patriei si a urmasiloru loru, si pentru apararea sfintei nostre religiuni crestine, si astfelii uniti in acelasi spiritu santu alu creditiei, alu sperantei si alu charitatii, bine cuventarea Domnului va fi totdeuna cu noi cu toti. Amin.

Data in resedintia nostra Mitropolitana Iasi, la anulu mantuirei una mie optu sute siete dieci si sipte, lun'a Septembrie in siese dile.

Iosifu, Metropotitul Moldovei.

Creatiunea si desvoltarea spirituala primitiva a omenimei.

IV.

Corpurile pre la inceputu fusera de totu simple; in decursulu timpului se desvoltara din ce in ce si ajunsera pre trept'a cea mai inalta, creandu-se omulu. In sirulu celu mare alu desvoltarei, fia care membru a formatu bas'a succesorului seu si representata poterea primitiva intr'unu gradu mai inaltu alu descatenarei sale. Mai inainte de ce creatiunea si-a ajunsu scopulu, adeca se produca fientie cu activitatea spirituala libera, a fostu de lipsa se se ivescă totu siruri noue, de ora-ce nici unulu nu fu capace se treca de sine si prin sine intr'o trepta mai inalta. Chiaru aici jace deosebirea intre omeni si animale, ca aceste remanu poruria aceea ce au fostu la inceputu si nu se potu aventa preste soiulu loru de sine, de ora-ce acest'a se poate numai prin activitate libera spirituala; omulu inse a capetatu prin corpulu seu capacitatea se descateneze spiritulu; activitatea acest'a a avutu atate directiuni in deosebitele rasse, de cate au avutu aceste lipsa ca se lucreze cu succesu spre olalta si se se pota aventa. Lumea spiritului nu cunoscce alte legi, de catu cele de pana aici si numai din lucrarea antiteselorui poate resari ceva nou si mai inaltu. Precum omulu este omu numai prin organismulu seu, care lu-deosebesce de animale, astu-feliu in deosebite rasse esista imprimate deosebite directiuni spirituali; aceste suntu elementele si combinatiunile loru au produs fenomenele spirituali. Potemu dice ca omulu a inchiaiatu sirurile de pana acumu ale creatiunei si ca nu e necesitate se se creeze fientie mai inalte, de ora-ce natura a sedutu intrenulu sumburele unei desvoltari, pentru care nu cunoscemu margini. Daca, de o parte organismulu omenescu formaza bas'a liberei sale activitatii spirituali, pre de alta parte urmeaza de aici necessitatea, ca desvoltarea spiritului poate strelorma si corpulu. Perfectiunandu-se si nobilisandu-se spiritulu, corpulu trebuie se progresze proportionalu; astu-feliu omulu progresiza in ambele directiuni, de si abia se poate observa acest'a in timpu de milenie, de ora-ce perioadele creatiunei suntu forte mari in comparatiune cu durata mai multor vietii de omu. Voindu asi si dara se urmarim desvoltarea culturala a genului umanu, trebuie se ne intorcemu la elementele, care cadu in sirulu combinatiunilor spirituali.

Omulu, pana candu era amenintiatu in esistentia sa, deci trebui si se lupte pentru sustinerea propria, nu-si potu nobilisca spiritulu si se si-lu intorne spre lucruri mai inalte; numai dupa ce se vediu ascurat contra pericoliloru externe si se impreuna cu semenii sei abdicandu de o

parte a libertăției sale spre binele comunu, dar și propriu ; numai atunci și-potu intorce privirea nepreocupata asupra spicurilor mai înalte ale naturei, de ora-ce intrens'a eră uniculu isvoru alu cunoscintielor omenesci. Indată recunoșcera cu totii beneficiele, ce le spendeza natur'a, de ora-ce intrens'a afilara totulu de ce avura lipsa ; observara fenomenele și urmara cursului desvoltării loru naturale, dar preatunci inca nepreocupati ; din aceste prin inductiune ajunseră adeseori la caus'a cea adeverată. Astu-feliu observara, că lumin'a și caldur'a suntu bas'a ori carei desvoltări și că sōrele le posiede pe amendoue. Asemenea recunoșcera umediel'a de a dou'a condițiune pentru desvoltarea ori carei viație terestre. Pretotindenea vedîura activitate, manifestări vitale ale naturei, care pentru apropiarea loru le și comparara cu activitățile și cu viéti'a loru propria ; prin urmare e fôrte naturalu, daca densii privira intrega natur'a, precum și partile sale, pline de viéti'a ; acésta a fostu una poesia necessaria si intru tóte corespundetoria cu spiritulu celu june alu omului. Fantasi'a a aflatu destuiu materialu in multimea fenomenelor naturei, prin urmare a potutu poetisá de ajunsu si se nu ne mirâmu daca unele poesie au ajunsu pana la noi. Repetiendu-se cutare impressiune, preincetuiu si-a ocupatu locu mai stabilu si apoi cu tim-pulu caracteru generalu. Cugetandu părțile universului ca autonome si pline de viéti'a, aceste au fostu fientiele suprême, care le recunoscu omulu preste sine ; aceste au fostu dieii si spiritele, dela cari acceptă gratia séu disgratia, bine séu reu, de ora-ce deosebirea acésta se manifestă de temperiu in insesi poterile naturei pôte că a contribuitu multu, ca se le recunoscă omulu de fientie autonome, de ora-ce elu le judecă dupa sine insusi. Intru acésta inse nu avemu se intielegemul nice de cătu personificarea poterilor naturei, de ora-ce aceste remasera timpu indelungat fientie nemarginite si nedeterminate, dupa cumu nice că se potu caracterisá altmentrea. Dar cu tóte-că activitatea spirituala luase directiune mai înalta, poterea si materia, spiritulu si substantia remasera totusi nedespărțite. Părțile lumei, care le observase omulu cu simtiurile sale, si pre incetu'u se vivificara in representatiunile sale trecùra apoi in fientie mai înalte. Cultulu celu de antâiu a constatuit deci intru adorarea acestorui diei cosmici si afara de credint'a simpla intregu moralul a constatuit intru observarea unor datorintie reciproce pentru sustinerea ordinei sociale si pentru interesulu propriu. De aici se desvoltă apoi unu feliu de dreptu ; daca cineva nu-lu respectă facia de semenii sei, atunci fapt'a sa eră considerata de fapta rea ; ma! potemu presupune, că de pre atunci, datéza si credint'a, că pedeps'a lumésca trage dupa sine si pedeps'a divina, care constă intru subtragerea favorului divinu, ceea ce altcumu nu are nici o baza religioasa.

Nu toti Dieii cosmici aveau insemnatate egala pentru omeni, de aceea e fôrte naturalu daca pe unii i-adorau mai multu de cătu pe altii. Dintre dieii cosmici se distinse mai cu séma sōrele prin actiunea sa poterica asupra pamantului ; de aceea lu-si aflare adoratu mai inainte si la tóte rassele ca supremul ddieu. Fientele cosmice, pre care nu le poteau observá nemidilocitu, remassera nedeterminate in representatiunile omeniloru ; dar desvoltandu-se cultur'a, si acele devenira limitate. De aici se nascu in fine caracterisarea dieiloru prin icone si apoi servitiulu prin temple si idolatri'a. Cursulu naturalu alu desvoltării spirituale a adus cu sine se adoreze omenii părțile lumei si in fine se determine dieitatile. Simbolulu dietătiei nu potu ave form'a veri unui lucru din natura, ci trebui se fia una compositia din părți de acele, care i-poteau representá celu pucinu ver o insusire principala. De aici se esp'ica figurele cele de totu aventuröse ale icônelor celoru vechi de diei, unde frumosulu nu s'a luatu de locu in consideratiune. Directiunea acésta nascu representatiunea de diei personificati ; simbolulu capetă pre incetulu totu ce-i compete lui ddieu ; omenii se dedara la concentrarea acésta si tipulu séu icón'a repre-

sentá si dieitatea incorporata. Omenii trasera catra sine preadeveratulu domnedieu, a căruia marime si nemarginire inca nu o potura cuprinde, i-dedera deosebite forme si insusiri dupa cumu recereau trebuintele loru spirituale. Prin acésta s'a implutu prepasthi'a intre ddieii primitiivi si intre omeni. De ddieii cosmici s'a desfacutu apoi nisce fientie, nisce dieitat terestre, care nu aveau forma terestra, dar stau mai aproape de omeni si aveau insusiri omenesci. Fientele aceste si-le cugetau omenii că locuiescu pre pamantu, se inmultiescu asemenea omeniloru si stau in legatura cu omenii prin contactu sessualu. De aici se nascu semidieii si de aici se incepe istoria primitiiva a poporilor. Semidieii erau inventatori si conducatori omeniloru si inventatori scientielor si artelor. In fine trept'a ultima se nascu prin divinisarea omeniloru distinsi, care dupa morte pentru meritele loru intrau in class'a dieiloru. Atribuirea insusirilor omenesci la fientele divine explică si intrebuintarea sacrificielor (jertfelor), a le căroru scopu e se impacă dieitatea séu se-i castige gratia. Istor'a ni-areta fôrte bine pre ce că retacite amblara omenii ascultandu de astfelu de pareri, si in urma se instrainara de totu ce e umanu. Dar nisunti'a acésta dupa determinarea a totu ce e nedeterminat, dupa marginirea nemarginitului si dupa caracterisarea celui necaracterisaveru jace atâtua de adencu in natur'a omenescă, in cătu chiar si religiuni mai înalte de mai incoce si-aflare intrens'a mormentulu.

Sementiele deosobitelor rasse au percursu multu pu-cinu-acestu cursu generalu de cultura, ce directiuni va fi luatul desvoltarea mai departe, aceea se pote areta numai la unele popora culturali. Speculatiunea prossima se incepe deodata cu nisunti'a de a impreună singuratecele forte a le naturei si a le reduce la unu isvoru comunu. Directiunea acésta este inde si înalția religiunea ori căruia poporu, ér parerile relegișe conditiunéa viéti'a interna si esterna, pre cumu si desvoltarea poporului. Asupra directiunei de desvoltare a mai lucratu inca si alta impregiurare, care e de mare insemnatate. Amintisem u adeca la inceputu, că omulu s'a tienutu mai antaiu numai pre sine in dreptu si numai in urm'a necessitatiloru, ér nu din convingere, a recunoscetu acésta si pentru semenii sei. Raportu primitiivu inse remase intre diferitele sementie, care acu-nu traiau in pace acumu se certau ; de cumu-va sucedea unui'a se invinga pre celalaltu atunci invinsulu era servulu si sclavu'u invingatoriului. Aici trebuie se facem deosebirea urmatoria : domnulu potea privi in sclavulu seu pre unu omu, carele fiindu liberu fu intru tóte asemenea cu elu si carele a ajunsu sclavu numai că-ci a fostu invinsu ; séu apoi nu-lu considerá de locu ca pre omu, ori apoi pri-via intrenisulu unu feliu de omu mai micu, carele nu avea nici unu dreptu la libertate si pre carele densulu si-lu facu slavu, de ora-ce spre aceea era nascutu. Sclavulu de categori'a prima potea se-si recapeta libertataa, ma! se intre si intrunu cercu comunu cu domnulu seu de mai inainte ; cestu-alaltu inse remase poruria ca atare. Casulu din urma se intemplá numai candu se intalniau rasse, care se deosebiau in privint'a spirituala si corporala preste totu, altmentrea se intemplá numai sclavagiu de categori'a prima. Afara de aceste mai esistă inca una trépta media, spre exemplu daca unu poporu molatecu si denervatu cadeau in jugulu altui poporu june si robustu, atunci invingatoriulu privia cu disprețiu la ce'u invinsu si-lu eschidea dela ori ce conlucrare comuna, dandu-i loculu celu din urma din statu, de ora-ce poporulu, care nu-si scie a peră libertatea, a cel'a nu merita se fia liberu. Considerandu acumu tustrele gradurile de subjugare a omeniloru prin omeni, sclavagiu de categori'a a dou'a a avutu influența cea mai mare asupra istoriei civilisatiunei, pentru-că de aici s'a nascutu asiá numit'a Casta, a cărei'a scopu eră se nimicësca pentru vecia desvoltarea spirituala a unei părți fôrte considerabile din poporu.

Analele societății academice române

Siedintă din 17 Augustu 1877.

Membri presenti: N. Cretulescu, G. Sion, A. Odobescu, N. Ionescu, I. Ghica, V. A. Urechia, A. Treb. Laurianu, V. Maniu, Gr. Stefanescu, G. Baritiu, P. S. Aurelianu, D. Sturza, I. Caragiani.

Presedinte: Ion Ghica.

Se dă lectura procesului verbale alu siedintei precedente si se adopta.

Se comunica:

1° Adress'a d-lui A. Treb. Laurianu prin care aduce bibliotecei societății unu manuscriftu, in două volume legate, intitulat: *Dictionar tru cinci limbe, ellinescă, gricescă, romanesca schi madsarescă*⁴ offerit de D. Ioane Puscariu, membru alu supremei curți de justitia din Pesta.

2° O offerta de 91 bucăți cărti, din partea D-lui Teodor Codrescu din Iassi,

3° Idem două cărti: „*Dactylogie et langage primitif; par Barrois*“ si „*Glossarium Sanscritum a Francisco Bopp*“ donate societății de D. I. Caragiani.

4° Offert'a D-lorū P. S. Aurelian si Gr. Stefanescu de colectiunea *Revistei științifice*.

Societatea primesce cu multiamire.

D. Odobescu, cerundu cuventulu, propune ca societatea se decida o di de septemâna pentru tienere de siedintie deschise publicului, in vedere că locul este acuma destul de bine acomodat spre a primi publicul ce se interesează de lucrările societății.

D. Laurianu, crede că tienerea siedintelor publice trebuie se fia rezervata si preparata pentru lucrări interesante, ingrijinduse ca nu cumva publicul se simtia uritulu, ascultandu discussiuni de lucrări curente, cari nu l'ar putea interesa; că prin urmare, e de prisosu a li se dă o periodicitate determinata.

D. Odobescu, crede că intr'o sessiune care nu tiene mai mult de 4—5 septemâni nu stă prin putintia ca societatea academica se nu pôta offeri subiecte de discussiuni, care se nu prezinta interesu publicului, fia ca materia științifica si literaria, fia ca administrare a averei unei societăți ce are de scopu a respandî lumin'a in senulu natiunei române. Anii precedinti ne-au datu toti dearândulu proba despre asemenea discussiuni. Prin urmare crede că se va află unu publicu cătu de restrinsu care se se interesedie la ele.

D. Baritiu, vede că D. Laurianu recunoscă insusi folosulu siedintelor publice; crede că materiele programei de estimpu suntu destulu de numerose spre a prezintă mai car odată pe septemâna subiecte de unu interesu mai generale. Apoi inca potu se se ivescă si tractate speciali in cursulu sessiunei din partea membrilor. Din tôte aceste, presidiulu va putea compune o programa bine combinata pentru siedintă descibisa publicului in cursulu septemânei.

D. Cretulescu, recunoscă oportunitatea propunerei D-lui Odobescu; se teme inse ca periodicitatea determinata a siedintelor publice se nu coresponda totu deuna cu interesulu materielor de pertractatu,

D. Ion Ghica, referânduse la usulu tuturor societătilor academice din strainatate, crede că este mai inlesnitoru pentru publicu, si chiar pentru societate, de a determină o anume di pe septemâna pentru desbaterea materielor, care sub unu puncta de vedere ore care atrage publicul la siedintele noastre. Fara de a pretinde că interesulu acestoru siedintie publice va fi totu deuna forte viu, nu este mai pucinu o datoria a noastră ca se inițiu cătu mai multu pe publicu la modulu nostru de lucrare.

Resumându-se discussiunea, d. presedinte pune la votu propunerea d-lui Odobescu de a-se tiené in sessiunea actuala căte o siedintă publica pe fiacare septemana, si se adopta.

Apoi propunendu-se ca asemenea siedintie se se tienă joi'a, de la 2 ore p. m. inainte, se adopta érasi cu majoritate, specificându-se că acestea se incépa de la 25 ale curentei inainte.

Membrii trecu la lucrările comissionilor speciali, cu care se occupa pana la 5 ore p. m.

Presedinte: Ion Ghica.

Secretariu ad-hoc: G. Sion.

Siedintă din 18 Augustu 1877.

Membri presenti: N. Cretulescu, G. Sion, A. Odobescu, N. Ionescu, I. Ghica, V. A. Urechia, A. Treb. Laurianu, Gr. Stefanescu, G. Baritiu, P. S. Aurelianu si D. Sturza.

Presedinte I. Ghica.

Se asculta processulu-verbale alu siedintiei precedenti si se adopta.

Se comunica:

1° Adress'a D-lui I. Sbiera, insocita de unu certificatu medical prin care aréta că din caus'a bólei de care suferă nu pôte veni la siedintele sessiunei in anulu acest'a.

Se ieă actu.

2° O cerere a d-lui G. Popescu de a i se dă unu ajutoriu pentru tiparirea unui *Cursu elementar de istoria literaturii române*, cu care se occupa de unu timpu indelungat alaturandu ca specimenu din operatulu seu câte-va bucati publicate in diarulu „*Famil'a*. — Se recomanda sectiunei istorice.

3° Unu opusculu intitulat: „*Domn'a Stanca soci'u lui Mihaiu Vitezulu*,“ offerit bibliotecei societății de autorulu seu, D. Gr. Tocilescu. — Se primesce cu multiamire.

4° O addressa a d-lui Dr. Sutzo, prin care supune societății mai multe opere compuse de D-sa, asupra unor cestiuni din dominiulu medicinei, cu cerere de a se cercetă de o comisiune speciale si a i acordá recompens'a cuvenita laborilor sale, de voru merită. — Se recomanda comisiunei premielor „*Nasturelu*,“

5° Idem din partea D-lui B. Nanianu, professore de științele naturali in Lyceul din Craiova, carele supune pentru concursulu premiului „*Nasturelu*“ mai multe opere didactice publicate de d-sa in cursulu anilor 1874—1875, 1876 si 1877. m. Se recomonda comisiunei respective.

D. V. A. Urechia, ca membru in comisiunea speciale numita pentru cercetarea operelor ce se prezinta premiului „*Nasturelu*,“ dice că observandu Regulamentul adoptat de societate in anulu trecutu pentru acést'a, vede că alineatulu ultimu alu art. 10 prescrie o formalitate precisa pentru propunerea cărtilor la acestu concursu: deci fiindu că astadi este a trei'a siedintia a societății, in care o carte trebuia se fia propusa, intréba daca comisiunea este in dreptu a cercetă si a propune la premiare, opere cari, in intervalulu lucrării sale, s'ar află meritorie, — séu daca este strinsu legatu a se pronunciá numai asupra celor ce au venit la concursu prin formalitatea citatului articlu.

D. Ionescu, se aréta uimitu de asemenea prescriptiuni cari i se paru contrarie voitierelor testatorelor: este de parere ca fie-care membru, atâtul din comisiune cătu si din societate, pana in momentulu ultimu este in dreptu a introduce la concursu ori ce opere va află demne de a capetă premiul. Nu intielege, prin urmare, tiermurirea ce se pune prin acestu regulamentu.

D. Laurianu, dându lectura testului Regulamentului, dice că nici comisiunea, nici societatea, nu pôte urmă astu felu fora a comite o curata calcare a regulamentului. Daca astadi vomu recunoscă că acestu regulamentu este necompletu séu viciosu, mai bine se se propuna a se revisui séu modificá, de cătu se se calce.

Unii din membri propunu a se recomandá unele din operele cunoscute publicitatii pana acumă, precum:

1. „*Tiér'a Nôstra, Bucovina.*“ de P. S. Aurelianu, introduse de D. Dim. Sturdza.

2. „Istoria Archeologiei“ de Al. Odobescu, introduse de D-nii Dim. Sturdza si V. Al. Urechia, cari au si depus exemplarele reglementarie.

3. „Alienatulu in facia societatii“ de Dr. Sutzu, si

4. „Revista Scientifica“ sub redactiunea d-lor P. S. Aurelianu si Gr. Stefanescu, introduse de D. Al. Odobescu.

5. Operele didactice mai susu citate ale D-lvi profesore Nanianu, introduse de D. A. Treb. Laurianu, carele a si depus exemplarele reglementarie.

Observandu-se inse că unele din aceste opere nu s'au presentat conformu cu prescriptiunile stricte ale regulamentului, dupa mai multe discussiuni viue la care au luat parte mai toti membri societatii, unii sustienundu regulamentul, altii cerundu modificarile lui ér altii emitindu idei'a de a propune chiaru astadi comisiunei cartile ce trebuia se intre la concursu, se adoptéda, cu majoritate, urmatorea propunere presentata de d. N. Cretulescu:

„Propunu ca comissiunea se intre imediatu in esamnarea opuriloru cari se afla in conditiunile cerute de regulamentu, si, la casu de a aflá vre unu opu care obtienendu majoritatea comissiunei, despre meritulu seu, fore inse se-lu pôta propune societatii sub cuventul că nu se afla prezentate dupa formele regulamentari, comissiunea se refere acésta imprejurare societatii: care va avea se-si dea atunca opinionea sa.“ Siedint'a se radica la 5 ore p. m.

Presedinte: I. Ghica. Secretariu ad-hoc: G. Sion.

D i v e r s e .

+ Deputati congresuali in dieces'a Aradului: Paulu Rotariu, Ioanu Belesiu, Sigismundu Popoviciu, Vinc. Babesiu (a dou'a ora) si Georgiu Fogarasi. In nrulu viitoriu vom publica si resultatulu alegeriloru in Biharea, unde scrutiniul se tiene mane, 19 sept.

(—) Anunciu bibliograficu. A esitu de sub tipariu in a patr'a editiune: „Istoria Ungariei pentru scólele populare“ de Dr. Nicola u Popu, profesor la gimnasiulu romanu in Brasiovu, pretiulu 25 cr. v. a. Totu la acelasi autoriu se mai afla inca urmatorele carti luate si edate de densulu, si anume: „Geografia Ungariei si elemente din geografia generale pentru scólele populare“, editiunea a II., pretiulu 35 cr.; „Elemente de istoria si geografia pentru clasele gimnasiale si reale, evulu vechiu“, pretiulu 50 cr.: si „Elemente de istoria si geografia pentru clasele gimnasiale si reale, evulu mediu“, pretiulu 45 cr. Tote aceste manuale se potu procurá dela autorulu. Atragem atentiunea dloru invetiatori cu deosebire asupra celor doue d'antai, cari se potu intrebuinta in scóla popolaru cu celu mai bunu succesiu.

(—) Bibliografia. A aparutu de sub tipariu „Calindariul Bunului Economu“ pe anulu 1878, intocmitu de D. Comisia si Eugenu Brote. Cu mai multe ilustratiuni intercalate in tecstu. Sibiuu. Editur'a tipografiei Ios. Drotleff et comp. Pretiulu 45 cr. v. a. pentru unu exemplariu. Calindariul Bunului Economu are in partea sa literaria pe langa alte materii interesante, tractate forte folositorie din economia de campu si pomaritu.

— Primirea ranitiloru in Bucuresci. „Romani'a Libera“ scrie cu datulu de 5 Septembvre urmatorele: „Lume forte multa se gramadise la gara. Sunase 7 ore si trenulu nu mai sosiá. Inimile tuturoru strinse de durere erau nerabdatorie. Cateva momente inca trecuta intr'o linisice stropita de lacrime. Candu de odata unu siueratu se aude, lumea si-pornì privirile pe siine, si ochii tuturoru intelnira o locomobila aducendu in mersu-i slabitu mai multe vagone cu semnulu „Crucei rosie.“ Era trenulu de eri (4 Septembvre v.), primulu trenu, care aducea in Bucuresti bravii romani raniti in lupta. Numeraramu vr'o douedieci si siepte. Dar ómenii acesti'a paréu, că nu sunt de carne, ci de bronzu.

Cu ranele legate ei privéu suridiendu lumea ce se indesá cu lacremile in ochi, spre a vorbi cu densii, spre a le dà mici ajutore. Bravi in faci'a focurilor dusmane, erau bravi si in medilocul suferintelor corpului. Cu sufletulu mandru, caci si-implinise cu eroismu datori'a catra patria, ei se simtira cei mai ferici, candu vediura langa densii pe Dómn'a Romaniloru, vorbindu cu fiecare, mangaindu-ii, sarutandu-ii, plina de ingrigire pentru intremarea loru. Si in acésta ocasiune Dómdna Romaniloru fù Mam'a Romaniloru. Cata alinare, cata mangaiare aduse eri sér'a Suveran'a nóstra in sufletele fratiloru nostri! Cum se nu te lupti, candu ai in fruntea óstei unu domnu, ce scie a despretui mórtrea, candu ai acasa o Dómdna, ce plange de durerile tale, a carei inima este incinsa de ingrigirile celei mai bune mame. Erau veseli ranitii, si cum se nu fie veseli, candu se vedeu incungjurati de recunoscinti'a publica, avendu langa densii pe Suveran'a nóstra, si candu lumea se intrecta spre a-ii luá sub ingrigirea sa. Scen'a de intristare si de santa mangaiare desfasuriata eri la gara, misică profundu pe toti streinii de facia, a căroru inima este bine pusa. Romani se iubimu armat'a, se facemu sacrificie pentru cei cari se lupta, pentru cei cari se intorcu raniti din lupta, caci loru le datorim vieti'a nóstra si avereia nóstra, vieti'a libera si independenta a Statului romanu.

= A esitu din tipariu dilele aceste :

Amiculu poporului

calindariu pe anulu 1878.
de

Visarion Roman.

ANULU XVIII.

Cuprinsulu I. Tecstu. Cronolog'a serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaogite cu calindariu istoricu, calindariu agronomicu (revedintu si inavutitul) calindarulu evreiloru, conspectul lungimei dileloru, genealogia caselor domnitore, cursulu căiloru ferate, calindariulu postalu, serviciulu telegraficu, mersulu diligenteriloru, despre timbre, tergurile, valórea cuponiloru. In partea adóu'a: Astrucatii, istoria unei mari nenorociri. — Despre temperamente de Dr. I. Al. La pedat u. — Despre insemnatatea testamentelor de Dr. M...n. — Cazacii. Despre ostasii turci. Legea de usura. A g r o n o m i a : clasificarea pamanturilor dupa plantu, — Cum are se fia unu celariu bunu? — Ingrasirea porciloru, — Inimicii albinelor, — Tabela pentru poterea incoltitore, periodulu vegetatiunei si greutatea de midilociu a celor mai principale plante agricole, — Mediculu de casa, — poesii. V a r i e t a t i : torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anuniciuri. II. Ilustratiuni: Antegarda de cazaci la panda, matrozi turci, angajarii de basibozuci, recruti turci plecandu in Asi'a, — prisoneri bulgari in Ruscieu, basi-bozucu, o torpila esplodandu. Pretiulu unui exemplaru 50 cr, cu tramitere prin posta 56 cr. 10 exemplare 4 fl 50, — 25 exemplare 10 fl, — 50 exemplare 18 fl 50 cr, — 100 exemplare 35 fl. Se pôte trage d'adreptulu dela editorulu Visarion Romanu din Sibiuu cum si prin tote libreriele si venditorii sciuti.

Apelu filantropicu.

Onoratu Publicu Romanu!

Incredintiata de concursulu binevoitoriu alu D. Vóstre mi-permitu din nou a mi-radicá debil'a voce intru ajutorarea fratiloru cari si-vérsa sangele nobilu pentru aperarea umanitatiei, pentru sustienerea si radicarea onorei si reputatiunei numelui de Romanu.

Se amintescu parerile nefavorabile cu care a fostu intimpinata armat'a romana inainte d'a luá parte la marele resbelu orientalul?

1—3.

E de prisosu!
Griviti'a, acestu Termopile castigatu cu sangele a mii din fratii nostri, va marturisi in veci despre curagiul si devotamentul roman, er umbrele marilor Strabuni versa-voru lacremi de bucuria intielegandu de bravur'a demnilor loru urmasi!

Deja press'a intréga este plina de laude asupra eroicei armate romane. Vesta despre curagiul ei, astazi, a strabatutu preste tota facia pamantului. De-si cu lacremi in ochi, dar' cu fala spunem acésta in facia Europei.

Resbelulu inse nu s'a terminatu!

Sacrificie noua se receru!

Mii de viteji romani se afla deja raniti in spitalele Romaniei, si transilvaneni romani, cari se afla de presentu dincolo de Carpati, ne spunu ca ajutorele adunate pana acumu nice pe departe nu potu acoperi lipsele neprevediute, in cátu vieti'a a sute de raniti usioru pote veni periclitata daca suferindiloru nu li-se va tinde mana de ajutoriu la timpu.

Mame si-plangu fii, socie barbatii, sorori fratii, er Patri'a si-deplange tesaurii cei mai pretiosi.

Romania intréga este imbracata in doliu.

Matrone romane, socie tinere, fice plapande si Tu Publicu romanu, cari puteti apretiu durerea nemarginita, ce o simte o mama, o socia, o sora si Patri'a pentru perderea fiilor ei, nu pregetati a contribui: banii, scame, pensaria, stergare, legaturi, schimburi, intrunu cuventu, ori-ce prin care amu puté aliná in cátu durerea prea iubitilor nostri frati vulnerati pre campulu de onore.

Acestu micu sacrificiu ni-lu inpune umanitatea, ni-lu cere consangenitatea, lu-reclama recunoscintia pentru salvarea onorei romane!

Ar fi de doritu, ca in fiacare comuna, cei mai de influintia, se se puna in frunte, se faca totu feliulu de colecte si a le tramite seu directe seu la subscrisa spre a puté fi espedate de vreme la destinatiunea loru.

Sibiu 22 Sept. 1877.

Juditha Macellariu.

Concurs e.

1—3.

Ne presentandu-se nici unu recurrentu cu cualificatiunea receruta, la alegerea de invetitoriu in 4. Septembrie st. v. a. c. pe statiunea invetitorésca din *Dieciu* in inspectoratul Ienopolei — Borosieu — cottulu Aradului, — cu acésta se escrie de nou concursu cu terminulu de alegere pe 14 Octombrie a. c. st. v. pe langa urmatorele emoluminte:

In bani gata 180 fl. v. a. 8 cubule de grâu, — 6 cubule cucuruzu, — 20 magi de fenu, — 12 orgii de lemn, din care este a se incaldí si scol'a, cuartiru cu intravilanu.

Recentii au se produca testimoniu despre absolvirea preparandiei — de cualificatiune — de IV. classe gimnasiiale seu reale si atestatu de moralitate, — clericii absoluti voru avé preferintia, — decumva intre recenti nu voru fi cu patru clase gimnasiiale, se voru primi in candidatiune si fora de aceste, — in fine au a se presentá pana la diu'a alegerei in vre-o Dumineca, ori serbatore la sant'a biserică din locu, ca se-si arate desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Recursele adresate comitetului parochialu, se voru trimite inspectorului scolaru dlui Nicolau Beldea in Borosineu pana la 12. Octombrie st. v. a. c.

Dieciu 12. Septembrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, inspectoru scolaru.

Pentru deplinirea parochiei vacante din **Susani** in protopresbiteratul Ienopolea — Borosineu — comitatul Aradului se escrie concursu cu terminulu de alegere pe 16 Octombrie st. v. a. c. pe langa urmatorele emoluminte: $\frac{1}{2}$ sesiune pamantu aratoriu, cuartiru cu unu intravilanu in estensiune de unu jugeru; biru parochialu dela 80 case, de tota casa una masura cucuruzu sfermatu; stolele usuale.

Cei ce dorescu a ocupá acésta parochie, si-voru trimite cursele instruite in intielesulu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu — adm. ppresbiteralu dlui Nicolau Beldea in Borosineu pona la 12. Octombrie st. v. a. c.

Susani 12. Septembrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, adm. ppresviter.

1—3.

Pentru vacanta statiunea invetitorésca: **Rotoresci-Ojesci** cu carea e impreunatu salariulu urmatoriu:

In bani 60 fl. v. a. 10 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudu, doua mesuri fasola, dela tota cas'a portie de fenu si de paie, si 6 stangeni de lemn din care se va incaldí si scol'a; cuartiru cu gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetatorescu au a-si trimite cursele instruite in sensulu stat. org. subsensul Inspectoru scolaru pana la 2. Octombrie st. v., in care di va fi si alegerea.

Rotoresci-Ojesci in 11. Sept. v. 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Elia Mega**, Protopresbiteru si inspectoru.

1—3.

Pentru statiunea invetitorésca din comun'a **Mandrulocu** care pana acum au fostu deplinita numai cu invetitoriu substituitu, cu acésta se publica concursu cu terminu de alegere pe 16 Octombrie 1877. s. v.

Emolumintele impreunate cu postulu invetatorescu suntu:

- a) Salariu in bani gata 170 fl. v. a.;
- b) 12 jugere de 1200 $\square$ stangini pamantu; aratoriu, de class'a prima;
- c) 12 orgii lemn din care se se incaldiésca si scol'a;
- d) 2 curechisce in estensiune de unu jugeru cu 1200 $\square$ stangini sotocitu;
- e) Una canepisce in estensiune de 400 $\square$ stangini;
- f) Un'a fenatia in estensiune de 900 $\square$ stangini;
- g) Intravilanu la scola pentru legume in estensiune de 825 $\square$ stangini;
- h) Cuartiru liberu cu 2 odai, cu stalau si camera.

Dela recenti se recere cualificatiunea legala prescrisa in statutulu organicu, — afara de aceea cei ce dorescu a recurge au a se presentá pona la terminulu de alegere baremu odata in biserica din locu, pentru a-si areta desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Recursele adresate catra comitetulu parochialu din Mandrulocu au a se trimite pona la terminulu alegierii Reverendismului Domn Ioan Ratiu protopopulu Aradului si Inspectoru tractualu de scole.

Mandrulocu 15. Septembrie 1877 s. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Iosanu Ratiu**, insp. cerc. de scole confes.

1—3.

Deschidienduse concursu pe statiunea invetiatorésca la scól'a rom. gr. ort. confes. din *Edl.-Simandu* (Comit. Aradu protopresb. Chisineu) si la terminele espuse nepotendu-se efectuí alegerea, cu acést'a se deschide concursu nou, cu terminu de alegere pe **9 Octobre st. v. 1877.**

Emoluminte: In bani gata 300 fl. v. a.; pentru 10 cubule de grâu à 8 fl. 80 fl.; 8 orgii de lemn, din cari e a-se incaldí si scól'a; cuartiru liberu cu gradina de legumi; Pentru curatirea scólei 12 fl. v. a. Pentru recuisite scrisali 4 fl. Dela inmormentari mari 40 cr. Dela inmormentari mici 20 cr.

Dela recurrenti se recere testimoniu de preparandia si de cualificatiune cu sporiu bunu; pe langa limb'a romana, scirea limbei magiare, atestatu despre portarea morala, ér pana la diu'a alegerei, a se presentá in vre-o dumineca ori serbatore in sant'a biserică pentru a-si aretá desteritatea in cele rituali; recursele adressate comit. paroch. suntu a se tramite Reverendissimului Domnu inspectore cercualu Moisie Bocşianu parochu in Curticiu (Kurtics).

Simandu la 11. Septembre 1877. st. v.

Din increderea Comitetului parochialu:

Massimilianu Leucutia,

presb. comparochialu.

Augustu Belesiu,

pres. comisiunei scolare.

1—3.

Pentru deplinirea postului invetatorescu dela scól'a contes. din comun'a *Talposiu* prin acést'a de deschide concursu nou. Emolumintele sunt: Bani gata 126 fl., 15 Hectolitre de grâu si 10 Hectolitre de cucuruzu, 14 jugere catastrale de pamantu, cuartiru comotu cu gradina de legumi. Dela inmormentari unde va participá 50 cr.; 12 stangeni de lemn din care se incaldiesce si scól'a.

Doritorii de a se alege sunt poftiti a-si trimite recursurile loru, — provediute cu testimoniu de cualificatiune si atestatu despre ocupatiunea si portarea loru morala si politica de pana acumă, — subsemnatului inspectoru scolaru in Siepreusiu (Seprós) comit. Aradului pana in **2. Octombrie**, c. v. cându va fi si alegerea; éra pâna atunci au a se presentá in vreo Dumineca séu serbatore la sant'a biserică din Talposiu de asi aratá desteritatea in cantari si tipicu.

Talposiu 11. Sept. 2877.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu *Mihaiu Sturza*, inspectoru scolaru.

1—3.

Concursu pe statiunea invetiatorésca din comun'a *Vadasu*. Emolumintele sunt: 100 fl. bani gata ca salariu, 28 fl pentru pascum, 8 fl pentru incalditulu si curatitulu scólei, 9 cubule grâu si 9 cucuruzu, 20 jugere de pamantu aratoriu.

Dela recurrenti pe langa perfectiunea poftita de statutulu organicu, se poftesce se scie binisoru unguresce.

Éra pana la diua alegerei ce va fi in **9 Octombrie a. c.** se se prezenteze barem odata la sant'a biserică pentru de asi aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Recursulu ajustat cu documintele necesarii in intlesulu statutului organicu se le trimita la subsemnatuln inspectoru scolaru in Siepreusiu (Seprós) adresate fiindu comitetului parochialu din Vadasu.

Siepreusiu 11 Septembre 1877.

Mihaiu Sturza, Inspectoru scolaru, in contilegere cu comitetulu parochialu.

1—3.

Pentru deplinirea definitiva a parochiei vacante din comun'a *Chechesin*, protopresbiteratulu Lipovei, se publica concursu pana in **14 Octombrie a. c.** in carea di va fi si alegerea.

Emoluminte sunt: birulu dela 110 case côte un'a mesura de cucuruzu, stolele usuante, intravilanu de 800 $\square$ si una sesiune de pamantu parte fenatiu, parte pamantu aratoriu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia sunt avisati a se presentá in un'a de dumineci inainte de alegere, spre asi aretá desteritatea in cantari si tipicu. Recursurile sunt a se adresá dlui protopresviteru la Lipova.

Chechesiu 10. Septembre 1877.

Comitetulu parochialu,

In contilegere cu mine *Ioanu Tieranu*, protopresviteru.

2—3.

De óra ce alesulu preotu la 24. Iuniu a. c. a ocupatu alta parochia, acést'a din *Araneagu* devenindu vacanta, de nou se escrie concursu cu emolumentele: 1 sesiune pamantu; dela 124 case côte una mesura bucate — grâu si cucurudiu — biru, fondu intravilanu, canepisce, 500 $\square$ metri pamantu pentru via si stólele usuante.

Recentii potu fi carii au absolvatu cleric'a si au testimoniu de cualificare, preotii santiti voru ayea preferintia.

Pana la alegere, ce se va intemplá la **25. Sept. a. c.** recentii au a se presentá in una de Dumineci séu Serbatori la S. biserică de a-si aratá desteritatea in predica séu cantu, ér recursulu se si-lu substerna protopresbiterului din Siria (Világos) G. Vasileviciu.

Araneagu la 9. Sept. 1877.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea, *Georgiu Yasilieviciu*, protop.

2—3.

Pentru indeplinirea statiunilor invetatoresci gr. or. din comunele urmatore:

1. *T. Carandu*, protopresbiteratulu Beliului, comitatulu Bihariei, cu terminu pana in **25. Septembre** st. v. a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 40 fl. v. a. in naturale 12 cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruzu, 8 centenarie de fenu, 8 orgii de lemn si cuartiru cu gradina.

2. *Bochia*, protopresbiteratulu Beliului, comitatulu Bihariei, cu terminu pana in **26. Septembre** st. v. a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 17 fl. v. a. 20 cr. In naturale 10 cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruzu, 9 centenarie de fenu, 8 orgii de lemn si cuartiru cu gradina.

Aspirantii la aceste posturi sunt poftiti a-si tramite recursele — instruite in sensulu stat. org. — subscrisului in Tagadou M. p. u. Beél.

Tagadou 7. Septembre v. 1877.

Din incredintarea com. parochiale concerninte *Zenobiu Munteanu*, inspectoru cerc. de scóle.

2—3.

La vacanta parochia diu comun'a *Furdia et filia Hausesci*, protopopiatulu Fagetului, se deschide prin acést'a pana in **25. Septembre a. c.** concursu, totudeodata se va tienea in mentionata di si alegerea. Emolumentele sunt: una sesiune parochiala de 32 jugere, stol'a si birulu dela 132 de case, si $1\frac{1}{2}$ jugeru de gradina intravilanu.

Doritorii de a ocupá acésta parochie au a-si trimite recursurile loru — instruite in sensulu statutului organicu biser. adresate comitetului parochialu — catra: Domnul protopopu Atanasiu Ioanoviciu in Fagetu.

Furdia in 1. Septembre 1877.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea *Atanasiu Ioanoviciu*, protopresbiteru.

2—3.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu la scol'a elementara din comun'a **Roitu**, in Comitatulu Biharii, protopresbiteratulu Oradii mari, inspectoratulu Cefei, cu terminu de alegere pe **25 Septembre** v. a. c.

Salariul anualu e 145 fl. v. a. 15 cubule de grâu mestecatu, 4 orgii de lemn si 2 stangeni de paie pentru incalditulu scol'e; cartiru liberu, cu $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina si $\frac{1}{2}$ jugeru de aratura. — Comun'a e detore a macină invetiatorului.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se produca langa cursele sale testimoniu de preparandia si de cuaificatiune, avendu a le subscrerne subscrisului inspectoru de scol'e pan' la terminulu defiptu in Berecheiu (Barakony) p. u. Cseffa.

Berecheiu 6. Sept. 1877.

In contilegere cu Comit. paroch. **Teodoru Papu**, insp. cerc. de scol'e.

3—3.

Pentru deplinirea statuienei invetiatoresci dela scol'a gr. or. din comun'a **Rossia** inspectoratulu Ienopoliei-Borosineu, comitatulu Aradului, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **18 Septembrie st. v. a. c.**

Emolumintele suntu 120 fl. v. a. 5 cubule de grâu, 5 de cuceruzu, 8 orgii de lemn, din care este a se incaldî si scol'a cuartiru cu gradina pentru legumi, si unu lantiu de pamantu; aratoriu.

Dela recurrenti se cere se produca, testimoniu despre absolvirea preparandiei, de cuaificatiune, si atestatu de moralitate.

Recursele adresate comitetului parochialu, se voru trimite pre cale postala oficiului protopresviteralu gr. or. in Borosineu.

Rossia 30 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contilegere cu mine **Nicolau Beldea**, inspectoru scolariu.

3—3.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu de nou infinitatii la scol'a a II-a poporala gr. or. romana din comun'a **Otlac'a** in comitatulu Aradului, Protopresbiteratulu Chisineului, se deschide concursu pona la 18 Septembrie s. v. enului curgatoriu, candu se va intemplá si alegerea.

Emolumintele impreunate cu acestu postu suntu 400 fl. v. a. care suma o va primi invetiatorulu la totu pa'trariulu innainte, $\frac{1}{4}$ sessiune estravilanu, septe orgii de lemn din care se va incaldî si scol'a si patru orgii de paie. Cortelul liberu cu gredina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu, au a dovedí: Cà suntu romani greco-orientali si pedagogi absoluti, si cà au depusu esamenulu de cuaificatiune cu succesu recomendarioriu, si a produce atestatu despre purtarea morala de pona acumu.

In modu susinsemnatu au de a-si adresá cursele scrisse cu man'a loru proprie si provediute cu documentele recerute pona in **14 Septembrie** Domoului Inspectoru scolaru Petru Chirilescu in (Kétegyháza). Vor fi bine primiti recurrentii candu se voru infatisá in vre o dumineca seu sabbatore la s. Biserica pana in diu'a alegerei pentru a-si arata desteritatea in cantari si tipicu, cei cu clase gimnasiale seu reale voru fi preferiti de dupa clase.

Otlac'a la 23 Augustu 1877.

Stefanu Popoviciu, m. p.

pres. comit. parochialu.

In contilegere cu mine **Petru Chirilescu**, inspectoru scolariu.

3—3.

Iu urmarea decisiunei ven. consist. dt. Aradu 6 Aug. a. c. Nr. 1612/430 scol. se escrie concursu pentru noua statuie invetiatoresca din comun'a **Pesacu**, cott. Torontalu, pentru clasa a II-a cu terminu pana in **25 Sept. st. v.** cand va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: Bani gata 450 fl. v. a. cuartiru liberu cu o gradina estravilana; doue jugere pamantu aratoriu; dela inmormantare căte 30 cr.

Doritorii de a ocupá acesta statuie suntu avisati recursurile loru instruite conformu § 10 din statutulu organicu pe langa atestatu de moralitate si adresate comitetului par. — a le susterne parintelui protopopu si inspectoru cercinalu de scol'e D'ui Vincentiu Sierbanu in Banat-Komlos si ase presentá intruna din dumineci ori serbatori in biserică de acolo spre asi areta desteritatea in tipicu si in cantari. Cei in clase si carii posiedu cunoșcinta limbei germane si magiare vor avea preferintia.

Pesacu in 30 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine **V. Sierbanu**, protopopu,

3—3.

In urm'a hotarirei V. Consistoriu dto 23. Maiu a. c. Nrl. 403. Pl. se escrie concursu.

I-ea Pentru vacanta parochie din **Tinca**, Cottul Biharu, Protopres. Oradii-mari, carea va fi inpreunata si cu invetiamantulu; alegerea va fi in $\frac{3}{15}$ Octombrie: a. c.

Emolumintele suntu.

Pamantu estravilanu 22 de jugere, 20 de cubule de bucate, jumetate grâu, jumata ordiu titlu biru. Dela tota casa ca preotu 1 fl. ca invetiatorin 1 fl. in suma 80 fl. Stolele indatinate; 4 orgii de lemn din care trebue scola incaldita; si pasiune de 8 vite; Cuartiru liberu cu o gradina de 2 jugere.

II. **Ronto**. Emolumintele sunt: $\frac{1}{2}$ de sesiune de pamantu aretoriu, dela 72 de case căte una vica de grâu stbolele indatinate, Cuartiru liberu cu 3 chilii si gradina; alegerea va fi in $\frac{2}{14}$ Octombrie: a. c.

II. **Apateulu Romanu**: Emolumintele suntu: Una sesiune de pamantu aretoriu si cosaleu. Biru căte una mesura dela 120 de case, cuartiru liberu si stolele indatinate. Alegerea va fi in $\frac{2}{14}$ Octom. 1877,

Doritorii de a recurge la vreuna, din aceste parochii suntu avisati asi trimite cursele sale bine instruite la Protopres. Oradii mari Simeonu Bica, intitulat Comitetului parochialu pana in $\frac{1}{12}$ Octom. a. c.

Datu in Oradea mare in 27 Augustu 1877.

In contilegere cu mine **Simeonu Bica**, protopres. Oradii mari.

3—3.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scol'a romana gr. or. din comun'a **Jabaru**, comitatulu Carasiului, protopopiatulu si inspectoratulu Hassiasiului, se escrie concursu, cu terminu pana la **25 Septembrie** stilulu vechiu a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele suntu in numerarui 171 fl. v. a. 10 metri de grâu, 10 metri de cucerazu in bombe, 2 lantiu de pamantu aratoriu, $6\frac{3}{4}$ orgii de iemne din care se incaldiesce si scol'a, locuintia gratuita in edificiul scolei.

Aspirantii la acestu postu, acum definitivu sistemisatu, suntu avisati cursele loru, instruite conformu §-lui 13. din stat. org. si adresate respectivului comitetului parochialu a le tramite protopopului tractualu si inspectoru cerc. de scole Georgiu Cratiunescu in Belintiu, si a se infaciá in vr'o dumineca ori serbatore in biserică d'acolo, spre a-si areta desteritatea in cantari si in tipicu.

Jabaru, 15 Augustu 1877. Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine **Georgiu Cratiunescu**, protopopu si inspect. de scol'e.

Redactorul respondator: Vincentiu Mangra.